

Justitiedepartementet
Dnr Ju2021/02070

Remissyttrande ny lag om Ordningsvakter m.m. (SOU 2021:38)

Sammanfattning

Region Norrbotten tillstyrker i huvudsak de förslag och bedömningar i betänkande SOU 2021:38 Ny lag om Ordningsvakter m.m.

Det är Region Norrbottens uppfattning att samhällsförändringen gjort det nödvändigt att se över lagstiftning och titta på andra lösningar för att kunna skapa en tryggare upplevelse för medborgarna. Norrbotten är ett stort län med långa avstånd mellan tätorterna vilket medför att inställetiderna vid polisiära insatser varierar stort i länet. En utökad användning av ordningsvakter med bättre utbildning tillsammans med en tydligare kontroll och uppföljning, av Polis och Länsstyrelse, torde bidra till ett bättre brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete i samhället. Region Norrbotten ser även positivt på en nära samverkan med andra relevanta aktörer i samhället i denna fråga, för att tillsammans finna lösningar som ger de effekter som önskas.

Region Norrbotten ser positivt på betänkandets förslag om förändrade lämplighetskontroller och tydligt beskrivet ansvar för löpande uppföljning av både ordningsvakter och individer som bedriver bevakningsföretag. Detta blir särskilt viktigt när utökade befogenheter för ordningsvakter föreslås. Positivt är även det förslag på förändring av tillståndsansökningar, som medför att dagens LOV 3 § inte längre är ett mycket restriktivt undantag. Region Norrbotten ser positivt på att undantagsfallen tas bort och ersätts av tillstånd med villkor. Det förväntas ge en bra dialog med Polisen i samband med tillståndsansökan, som kan bidra till att utveckla arbetet med det trygghetsskapande- och brottsförebyggande arbetet.

Region Norrbotten lämnar ur ett kostnadsperspektiv viss reservation om att ge ordningsvakter rätten att på Polisens uppmaning transportera omhändertagna individer. Det finns en risk att kostnader för bevakning kan komma att öka för näringsidkare, regioner och kommuner. Idag avtalas ofta om bevakning med maximerade inställetider. Det finns risk att bevakningsföretag måste ta detta i beaktande och utöka bemanning för att kunna hantera både avtalade inställetider och Polisens begäran om att ordningsvakt ska bistå med transport. Detta kan tänkas påverka mer i glesbygd där avstånden är längre än i tätorter med kortare avstånd.

Region Norrbottens synpunkter

Betänkandet visar på ett behov av förändring av lagstiftningen för användning av ordningsvakter. Innehållet bedöms ha mindre påverkan på Region Norrbottens behov i arbetet med brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete inom regionens eget verksamhetsområde. Även om påverkan för regionens verksamhet bedöms som mindre så är det för Region Norrbotten ett mycket viktigt område ur en samhällssynpunkt. Förslaget på en tydligare styrning och samverkan med Polisen ses som positivt.

Befogenheter och utbildning

Betänkandets förslag på utökade befogenheter ser Region Norrbotten som väl genomtänkta i huvudsak. De flesta föreslagna förändringarna påverkar i stort inte Regionens arbete, men Region Norrbotten ser fördelar som detta kan medföra för Polisens arbete och allmänhetens möjligheter att få polisiär hjälp när just detta behövs.

Region Norrbotten ser, som tidigare nämnts, vissa risker ur ett kostnadsperspektiv då det gäller att ordningsvakter på Polis anmodan ska kunna utföra transporter av omhändertagna. Det finns en risk att kostnader för bevakning kan komma att öka för näringsidkare, regioner och kommuner. Idag avtalas ofta om bevakning med maximerade inställelsetider. Det finns risk att bevakningsföretag måste ta detta i beaktande och utöka bemanning för att kunna hantera både avtalade inställelsetider och Polis begäran om att ordningsvakt ska bistå med transport. Detta kan tänkas påverka mer i glesbygd där avstånden är längre än i tätorter med kortare avstånd.

Förslagen på utökad utbildning är positivt enligt Region Norrbotten. Bra utbildning är i grunden alltid positivt, och med de föreslagna förändringarna av befogenheter så är förlängning av utbildning ett bra förslag. Det är av vikt att ordningsvakter får en adekvat utbildning både för att kunna utföra arbetet på ett lämpligt sätt, men även för att ordningsvakten själv ska känna sig trygg i sin arbetssituation.

Tillstånd

Betänkandets förslag att gå från nuvarande lagstiftning med en huvudregel och en undantagsregel (nuvarande LOV 2 § och LOV 3 §) till en mer behovsriktad prövning, ser Region Norrbotten som positivt. Region Norrbotten arbetar idag i sin helhet enligt undantagsregeln (LOV 3 §) som förvisso fungerat bra. Men en mer behovsstyrd prövning där dialog kan ske tillsammans med Polisen för att nyttjandet av ordningsvakt ska få så bra effekt som möjligt ser Region Norrbotten som positivt.

Att nekade tillstånd kan överprövas rättsligt är bra. Det ger, som utredningen själv kommit fram till, möjligheter att skapa rättspraxis.

För Region Norrbottens del så förefaller inte de föreslagna förändringarna kring tillståndsförfarandet att medföra någon större utökad arbetsbörda. Att söka om tillstånd för användandet av ordningsvakt vart tredje år medför en

ökning av arbetsmängd, men till detta ska läggas att utvärdering sker av Polis vid varje tillfälle, vilket Region Norrbotten ser som positivt då det förväntas ge förbättrade möjligheter att arbeta ännu mer proaktivt i det brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbetet.

Tillsyn

Region Norrbotten ser positivt på att Länsstyrelsen föreslår få ett uttalat ansvar att löpande genomföra kontroller om ordningsvaktens lämplighet. Både föreslagna utökade befogenheter och tillståndens förlängning från tre till fem år talar för att detta blir extra viktigt. Föreslagna förändringar i befogenheter och tillståndstider torde oaktat medföra utökad kontroll av lämplighet då det är fråga om tjänstgöring som ordningsvakt som i sig är en samhällsviktig angelägenhet. Ordningsvakter är Polisens förlängda arm och de bidrar redan idag med en viktig funktion i samhällets behov av att arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande. Det gör att förtroendet för de som arbetar som ordningsvakt måste vara mycket högt hos samhällets medborgare för att få de effekter som eftersöks.

Som ovan nämnt så ser Region Norrbotten positivt på Polisens föreslagna utökade ansvar att behovspröva tillstånd och arbeta mer villkorsbaserat. En bra dialog mellan verksamhet som söker tillstånd och Polisen är bra ur ett utvecklande perspektiv.

Protokollsutdrag skickas till:

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L4@regeringskansliet.se

Divisionschefer

Regionstabschef